

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Stane:

Za celo leto K 15.—
za pol leta 7-50
za četrt leta 3-80
za 1 mesec 1-30

Posamezna številka 40 vin.

Uredništvo in upravništvo je v
Ptuj, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), pritličje, levo.
Rokopisi se ne vrnejo.

Štev. 15

Ptuj, 13. julija 1919

I. letnik

Someščani!

Prvič praznujemo letos dne 12. julija rojstni dan Njegovega Veličanstva Petra I., kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev v svoobodni lastni državi!

Ne le osebna udanost do vladarja, temveč tudi odkrita ljubezen in hvaležnost napram naši odrešeni domovini nam velevata, da brezizjemno pokažemo ob tej priliki tudi na zunaj, da smo zavedni in zvesti državljanji kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Proslavimo torej na kar najbolj sijajen način kraljev rojstni dan, ter dajmo mestu praznično lice.

Kakor vsi državni uradi, naj okrasijo tudi vsi zasebni hiši posestniki in stanovalci poslopja, oziroma okna z državnimi (modro-belo-rdeče) ali z narodnimi zastavami.

V petek, dne 11. t. m. ob pol 12. uri se vrši po mestu bakljada z gvdbo in naj bodo že ob tem času vsa državna in zasebna poslopja okrašena, ter razsvetljena.

V soboto, 12. t. m. zjutraj je budnica mestne godbe, ob 9. uri pa v mestni cerkvi slovesna služba božja, katere se polnoštevilno udeleži uradništvo, društva in vsi javni zastopi.

Državni uradi bodo 12. julija zaprti; zaprte naj bodo tudi trgovine.

Ker se bodo ta dan vršile po vsej naši državi dobrodelne prireditve za invalide, pokažimo tudi tokrat ono dobrosrčno požrtvovalnost, kakor pri cvetličnem dnevu preteklo nedeljo.

Proslavimo ta dan s ponovnimi izdatnimi darovi v prid invalidim, sirotam in vdovam, tem najbolj prizadetim in pomoči potrebnim žrtvam vojne, ter pokažimo tako

svojo patrijotsko in kulturno zavest in plemenito darežljivostjo.

Vsak someščan izpolni svojo državljan-sko dolžnost.

Ptuj, dne 9. julija 1919.

Vodja okr. glav.: Vladni komisar:

Dr. Pirkmaier. Dr. Senčar.

Živel naš kralj!

Prvič slavimo rojstni dan našega vladarja dne 12. julija in ne — 18. avgusta.

Ko je bivši avstrijski cesar Karol I uvidel, da je polom stare in trhle Avstro-Ogrske monarhije neizogiben, je proglasil milostno na svoj narod pravico samoodločbe, hoteč s to zvijačo rešiti vsaj še rohico za Habsburško dinastijo.

Takrat si je že izvojeval Slovenski narod pravico samoodločbe; priznana mu je že bila tudi od svetovnih velesil, ni rabil več milosti avstrijskih cesarjev.

V Zagrebu se je sestalo Narodne veče kot vrhovna oblast države Slovencev, Hrvatov in Srbov. Dne 28. oktobra 1918 so se vršile velike manifestacijske slavnosti v Ljubljani. Na teh slavnostih je Slovenski narod že javno izrazil svojo trdno voljo za ujedinjenje vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev v enotno državo. Nejasnost je samo še obstajala glede oblike nove države. Po Ljubljanskih ulicah so se slišali klici „Živel kralj Peter“

Dne 31. oktobra 1918 je predsedništvo Narodnega veča v Zagrebu kot vrhovna ob-

last države Slovencev, Hrvatov in Srbov ime-

novalo prvo narodno vladno za Slovenijo. Istočasno se je zrušila italijanska fronta. Za našo Narodno vladno je prišla težka in odgovorna naloga, v dnevih splošne revolucije graditi mlado državo. Dobo splošnega zmešnjave so skušali plačani agentje porabiti v to svrhu, da preprečijo ujedinjenje vseh Jugoslovancev. Hoteli so vneti med ljudstvom boj za ustavo. Pričeli so gonjo zoper kraljestvo, in dasi sami najgorečnejši monarhisti in bizantinisti so klicali po republiki.

Bila je to nevarna agitacija. Toda naš po naravi zdrav narod se je streznil, spoznal je veliko nevarnost. Uvidel je, da je naša moč, naša edina rešitev le v slogi. Po preteku štirih tednov se je že konsolidirala narodna volja in dne 1. decembra 1918 sprejmo prestolonaslednik regent Aleksander odposlanstvo Narodnega veča svečano v Beogradu in proglasi se slovesno ujedinjenje Slovencev, Hrvatov in Srbov v edinstveni državi pod žezlom kralja Petra I.

Kmalu je kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev tudi mednarodno priznано. Na pariški konferenci so pripuščeni delegati našega edinstvenega kraljestva. Nova država se tudi na znotraj brzo uredi. Skupna vlada v Beogradu vodi po možnosti spretno novo zgrajeno državno ladjo preko razburkanih valov.

Tako slavimo danes prvi Petrov dan. Jugoslovani slave svojega kralja Petra kot prvoboritelja Jugoslovanske ideje, slave v njem zmagovalca te ideje, slave ga kot prvega Jugoslavana. Ni to formalno slavlje rojstnega dne vladarjevega, ni to klečeplastvo pred potentatom. Jugoslovani ljubijo svojega narodnega kralja, katerega so si izvolili po svoji volji. Naša država je demokratska država, naš kralj ni kralj po milo-

stno hišo smo dobili navodila in povelja za prihodnji dan, potem je bil razhod. Naši gostitelji so nas takoj našli, vsak je imel kuverto za brata, ki mu je bil določen za gosta. Ni mogoče nikdar pozabiti, s kako prisrčnostjo in vidno radostjo je vsak Srb gostitelj zbral nas Slovence; že po prvem spoznanju so nam povedali, da so se posebno razveselili, videči nas v tako mnogobrojnem številu.

Doma smo se preoblekli v suho, dobili smo tečno in izvrstno srbsko večerjo in potem hajdi na prijateljski sestanek, da spoznamo čimprej temveč bratov Srbov. Srb ne govori in ne nazdravlja mnogo in tako je v dvorani, v kateri nas je bilo mnogo Slovencev, samo en govornik v imenu mesta izrazil veliko radost nad dejstvom, da ima Novi Sad prvi čast in srečo, da zboruje v njem cvet vsega troimenega, istokrvnega naroda, Sokol Srbov, Hrvatov in Slovencev. Godba je svirala, naši gostitelji so nas seznanjali z meščani in takoj smo bili povabljeni za prihodnje dni k najboljšim rodovinom.

28. junija na vse jutro se je glasila po celem mestu vesela budnica. Skoro so bile vse ulice polne Sokolic in Sokolov, meščanov in ljudstva iz okolice in oddaljenih krajev. Ob 7. uri zjutraj se je vršila na dvorišču vojašnice kralja Petra I. slovesna služba

in tako pridemo na pristanišče ob Donavi. Zvezni načelniki nas postavijo v tri dolge dvorede. Prvi dvored sestavljajo Slovenci, drugega Hrvatje in tretjega Srbi. Zada pa stoje bratje, ki jim ni bilo mogoče dobiti sokolskega kroja o teh težkih časih in tudi nekaj sester klubuje dežju, ki že polagoma pojenjuje.

Nekdo klikne: „Ladja se že bliža!“ in res zapazimo vrhove jamborov onkraj donavskega otoka, katerih je na tem mestu precejšnje število. Še nekaj trenutkov, ladja pristane vojvoda Mišić, stari junak odločnih korakov izstopi, godba zasvira Naprej, Lepa naša domovina in kraljevko. Nežna deklica v beli obleki stopi pred vojvodo in mu poda po kratkem pozdravu krasen šopek v imenu mesta. Slede pozdravi župana in drugih oblastvenih zastopnikov.

Sokolske vrste stoje v pozoru, povelje: „Pozdrav desno.“ Vojvoda koraka mimo nas Slovencev, nekako v sredini pozdravi: „Zdravo ljudi, braćo“. Mi odzdravimo jednoglasno „zdravo“ Koraka mimo nas vsakemu prijazno in odločno zroč v oči. Ravnotako koraka mimo bratov Hrvatov in Srbov, povsod pozdravlja in povsod se mu odzivajo bratje.

Dež je popolnoma ponehal in ulice je napolnilo ljudstvo. Povsod nas najprisrčnejše pozdravljajo pri vračanju v mesto. Pred

Zmagoslavni polet Sokola med Srbe.

(Nadaljevanje.)

Na postaji Novi-Sad smo nastopili v dvoredih. Novosadski srednješolci so nam odvzeli po župah kovčke in jih lepo po redu zložili na vozove ter odpeljali v hotel „Sloboda“.

Kratko povelje v „četverostop desno v bok“ in že korakoma po dolgem drevoredu v teško čakajoče mesto. Po par korakih se razjari nebo, udari strela, za strelo, grom zamaje nebesni svod in nas se vlije kot iz škafe. Nobeden površnik, niti dežni plašč ne pomaga, takoj smo mokri prav do kože ali že smo v glavni ulici; in kaj nam mar grom in dež! Zapojemo osvežujoči „Hej Slovani“ in takrat odpro Novo-Sadčani vsa okna in nežne roke sipljejo cvetje na neustrašene Sokole. Še ne gremo pod streho, kajti pozdraviti moramo še solunskega junaka. Poslal ga je kralj, naš kralj, da nam pove da je naš brat in mi njegovi bratje.

Pred nami godba kraljeve telesne straže, pred godbo mladeniči iz Novega-Sada in okolice na krasnih konjih, šareno osedlanih, v narodni noši in narodnimi zastavami. Župa za župo koraka v lahkem, samo Sokolu lastnem koraku, tri godbe svirajo med pohodom